

Schoolondersteuningsprofiel

Reformatorisch samenwerkingsverband Passend Onderwijs Regio PO 0001

NAW-GEGEVENS			
School		Bestuur	
Naam	Willem de Zwijgerschool	Naam	VVOGG
Brinnr.	09TZ	Bestuursnr.	38910
Adres	Graaf Willemlaan 20	Adres	Postbus 379
Postcode	3340 AK	Postcode	3340 AJ
Plaats	Hendrik-Ido-Ambacht	Plaats	Hendrik Ido Ambacht
Telnr.	078-6816529	Secretaris	P. de Jong
Directeur	J.C. Bezemer	Telnr.	078- 6824512
Emailadres	JCBezemer@willemdewizigerschool.nl	Emailadres	pdejong1977@kliksafe.nl

Hoofdstuk 1 inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 inhoudsopgave	1
Hoofdstuk 2 inleiding	3
Het vaststellingsproces	3
Hoofdstuk 3 onderwijsconcept	4
Levensbeschouwelijke grondslag.....	4
Missie van de school	4
Wij vinden dat de kinderen:	4

Wij vinden dat leerkrachten:	4
Wij vinden dat de school	5
Wij vinden dat ouders	5
Wij vinden dat de onderwijshoud	5
Pedagogisch klimaat en onderwijskundig beleid	6
Pedagogisch klimaat	6
Digitale hulpmiddelen	7
Onderwijs, zorg en begeleiding	7
Speciale begeleiding	8
De Intern Begeleider	8
Leerlingvolgsysteem	8
Ondersteuningsstructuur.....	9
Samenwerkingsrelaties met externe instanties.....	9
Extra ondersteuning	9
Hoofdstuk 4 kengetallen	10
Leerlingpopulatie	10
Leerlingstromen	10
Ondersteuningszwaarte	11
Deskundigheid	11
Fysieke voorzieningen.....	11
Organisatorische voorzieningen	12
Personeel	12
inzet personeel	12
Opbrengsten en toezichtsarrangement.....	12
Toets resultaten	12
Toezichtsarrangement	13
Financiële verantwoording	13
Hoofdstuk 5 basisondersteuning	14
Omschrijving basiskwaliteit	14
Onderwijsleerproces	14
schoolklimaat	15
leerstofaanbod	15
zorg en begeleiding	16
kwaliteitszorg	17
communicatie met ouders	18
contacten met externen	18
schoolontwikkeling	18
Omschrijving preventieve en licht curatieve ondersteuning	19
Zelfevaluatie januari 2013 (Ingevuld door directie en bouwcoördinatoren).....	20
Hoofdstuk 6 conclusie en ambities	27
Ambities	27

Hoofdstuk 2 inleiding

Dit document beschrijft het schoolondersteuningsprofiel van de Willem de Zwijgerschool in Hendrik-Ido-Ambacht. In deze inleiding geven wij een toelichting op het vaststellingsproces en de inhoud van het schoolondersteuningsprofiel.

Paragraaf 2 beschrijft het vaststellingsproces dat de school doorlopen heeft om dit profiel op te stellen. Daarna worden belangrijke inhoudelijke componenten beschreven die van betekenis zijn voor het opstellen van ons ondersteuningsprofiel. Paragraaf 3 geeft de hoofdlijnen weer van het onderwijsconcept van de school. Daarna beschrijven wij in paragraaf 4 het pedagogisch klimaat en het onderwijskundige beleid. Ons pedagogisch en onderwijskundige beleid is van betekenis voor de wijze waarop ons zorgbeleid wordt vormgegeven. De zorg en begeleiding beschrijven wij in paragraaf 5. Daarbij zijn de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken (HGW) opgenomen. De zeven uitgangspunten van HGW dienen als kader voor ons zorgbeleid. In paragraaf 6 laten wij de ondersteuningsstructuur zien en de personele functies die van betekenis bij de uitvoering van onze leerlingenzorg. Paragraaf 7 biedt een overzicht van de kengetallen die betrekking hebben op de leerlingpopulatie, de leerlingstromen en de personele deskundigheid. Paragraaf 8 geeft inzicht in de tussentijdse- en eindopbrengsten van de school. Wij verwijzen daarbij naar de bijgevoegde bijlage waarin inzicht wordt gegeven in behaalde eindopbrengsten en tussentijdse opbrengsten in de achterliggende jaren. In paragraaf 9 wordt een financiële verantwoording gegeven van de middelen die de school ontvangt in het kader van Passend Onderwijs. De basisondersteuning en de preventieve en curatieve zorg van de school komt in paragraaf 10 aan de orde. Daarbij geven wij een omschrijving van de basiskwaliteit van de ondersteuning die gegeven wordt aan leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Paragraaf 11 laat zien hoe het managementteam de huidige basiskwaliteit beoordeelt. Uit deze zelfevaluatie komen enkele ontwikkelpunten naar voren voor de komende periode. De interne – en externe communicatie krijgt de aandacht in paragraaf 12. Het document wordt afgesloten met enkele conclusies en aanbevelingen.

Het vaststellingsproces

De vaststelling van het schoolondersteuningsprofiel is volgens onderstaand proces tot stand gekomen.

Tijdens een teamvergaderingen in het schooljaar van 2012-2013 heeft het personeel informatie gekregen over de ontwikkelingen binnen de wet Passend Onderwijs en in het bijzonder over de ontwikkelingen in het eigen Samenwerkingsverband. In een managementvergadering met IB-ers hebben wij onze huidige situatie met betrekking tot zorg en begeleiding besproken en beoordeeld, inclusief de context van de school en onze ambities voor de komende jaren.

Uit deze besprekingen bleek dat wij de kaders van de basisondersteuning onderschrijven, namelijk het begeleiden van kinderen met een licht curatieve aanpak en kinderen met gedragsproblemen waarbij sprake is van enkelvoudige problematiek. Meervoudige problematiek en dove of blinde kinderen worden niet als onze doelgroep aangegeven, omdat dat te veel specialisme vraagt.

Naar aanleiding van onze zelfevaluatie is de ook conclusie getrokken dat wij *eerst* de kwaliteit van de basisondersteuning verder willen ontwikkelen, daarna willen wij ons richten op verdere ambities. Zowel ons schoolplan als het jaarplan maken duidelijk op welke wijze aan deze ambities wordt gewerkt en welke resultaten de school bereikt. De directie rapporteert naar interne en externe belanghebbenden. In het schooljaar 2013-2014 wordt het team betrokken bij de verdere inhoudelijke doordenking en uitwerking van het schoolondersteuningsprofiel. Jaarlijks worden de kengetallen geactualiseerd en gerapporteerd. Dit geldt ook voor substantiële wijzigingen in beschikbare expertise.

Het samenwerkingsverband is bij het opstellen van het ondersteuningsprofiel een prominente belanghebbende. In het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband speelt het ondersteuningsprofiel ook een rol. Conform afspraken wordt iedere school ge-audit door een aantal personeelsleden van andere scholen uit het samenwerkingsverband. De wijze waarop dit inhoudelijk en procesmatig is uitgezet, wordt beschreven in het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband. De resultaten van de audit verwerken wij bij de beleidsontwikkeling van de school; de resultaten van de gezamenlijke audits van alle scholen worden gebruikt voor de beleidsontwikkeling van het samenwerkingsverband.

Hoofdstuk 3 onderwijsconcept

Levensbeschouwelijke grondslag

De Willem de Zwijgerschool wil een reformatische school zijn. De school gaat uit van de Vereniging tot het Verstreken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag (VVOGG) te Hendrik-Ido-Ambacht. Het doel van de vereniging is: *Het geven van onderwijs in het licht van de grondslag*. Alle wettige middelen die aan dit doel bevorderlijk zijn zullen worden ingezet.

De grondslag van de vereniging is verwoord in artikel 2 van de statuten:

De vereniging heeft als grondslag de Heilige Schrift als het onfeilbaar Woord van God, volgens de vertaling zoals die is uitgevoerd in opdracht van de Nationale Synode te Dordrecht in 1618 en 1619. Daarbij onderschrijft de vereniging geheel en onvoorwaardelijk de Drie Formulieren van Enigheid¹, zoals deze zijn vastgesteld door bovengenoemde synode.

Ons algemeen opvoedingsdoel hebben we als volgt geformuleerd:

“In afhankelijkheid van de zegen des Heeren bij te dragen tot de vorming van de leerling tot een zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende, persoonlijkheid, geschikt en bereid om de ontvangen gaven te besteden tot Zijn eer, tot heil van het schepsel en tot welzijn van kerk, gezin en alle maatschappelijke verbanden waarin God hem plaatst.”²

Missie van de school

Al ons handelen, zal plaatsvinden binnen het gestelde kader. Dit is samen te vatten in de missie van VVOGG:

‘Bijbelgetrouwe vorming en toerusting met oog voor het kind’

Daarin hebben wij de opdracht om leerlingen te leiden, te onderwijzen en te vormen. Hierbij gelden de volgende visie-uitspraken:

Wij vinden dat de kinderen:

- Aangewezen zijn op opvoeding en onderwijs en daarvoor opvoeders en leerkrachten nodig hebben
- Eerbied moeten hebben voor gezagsdragers. (ouders, leerkrachten, andere volwassenen)
- Actief kennis moeten verwerven en keuzes kunnen maken, waarbij er een goede balans is tussen sturing door de leerling en sturing door de leerkracht.
- Veel zelf kunnen leren, maar dat kunnen ze niet alleen. Kinderen zijn van nature gericht op leren en ontwikkelen.
- Unieke gaven en talenten van hun Schepper hebben ontvangen.
- Vooral leren als ze succeservaring op blijven doen.
- Kunnen werken als er een gezonde relatie is met hun omgeving.
- Moeten leren omgaan met tegenslagen.
- Sociaal vaardig moeten worden.

***Wij vinden dat leerkrachten:*³**

- Bijbelgetrouw dienen zijn in hun handelen op school en in hun levenswandel.
- Professioneel handelen en integer zijn. Leerlingen en ouders kunnen op de leerkrachten aan. De leerkrachten komen hun afspraken na. Dit komt tot uiting in toewijding, ijver, eerlijkheid, rechtvaardigheid en respect.

¹ Heidelbergse Catechismus, De Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.

² Ds. Golverdingen (2003, p. 46)

³ Zie voor verdere uitwerking paragraaf 3.4 kernwaarden VVOGG

- Liefdevol zijn naar leerlingen, ouders en collega's: aanwezig zijn voor de leerlingen met hun hele persoonlijkheid. Dit komt tot uiting in: betrokkenheid, aandacht, respect, beschikbaarheid, ontvankelijkheid, solidariteit en barmhartigheid.
- Authenticiteit uitstralen. Dit komt tot uiting in hun passie voor het vak, de liefde tot kinderen en het zichzelf zijn.
- Hart hebben voor kinderen.
- De leerkrachten zijn gezagsdragers en identificatiefiguren zijn. In hun opvoedende taak kunnen we hen als volgt typeren: ⁴
 1. Schatbewaarder; omdat ze kinderen dienen te beschermen tegen fysieke en psychische bedreigingen.
 2. Tuinier; omdat ze kinderen de gelegenheid dienen te geven te ontwikkelen en te groeien naar hun aard. Er is zorgplicht voor de kinderen.
 3. Herder; omdat ze kinderen gehoorzaamheid en discipline dienen bij te brengen. Ze zijn gericht op overdragen (kennis, vaardigheden, houding en inzicht) en vormen (verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, geweten)
 4. Gids; omdat ze kinderen inleiden in betekenissen van de dingen om hen heen
 5. Priester; omdat ze kinderen dienen in te wijden in geloofsgeheimen zoals het vinden van Gods verborgen omgang.

Wij vinden dat de school

- Een ontmoetingsplaats waar ontwikkeling en leren doelbewust plaats vindt
- Een veilige plaats is waar de kinderen tot ontwikkeling komen.
- Een uitdagende werk-, leer- en leefgemeenschap is.
- Ruimte (letterlijk) moet bieden aan initiatief van kinderen. In deze (oefen)ruimte mogen kinderen ook fouten maken.
- Kwalitatief goed onderwijs moet bieden, waarbij m.n. de resultaten van de beheersing van de basisvaardigheden de aandacht krijgen.

Wij vinden dat ouders

- Primair verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kind(eren)
- Een deel van hun verantwoordelijk delegeren naar de school
- Welkom zijn op school en betrokken moeten zijn bij de school.
- Regelmatig worden geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind.
- Regelmatig worden geïnformeerd over de actuele gang van zaken in de school.
- Een bijdrage moeten leveren aan de optimale ontwikkeling van hun kind op school

Wij vinden dat de onderwijsinhoud

- In de onderbouw (groep 1 en 2) meer thematisch gericht is en in de groepen 3 t/m 8 meer programmagericht
- Bestaat uit basiskennis en basisvaardigheden die in principe bestemd zijn voor alle leerlingen.
- Gerelateerd is aan de leefwereld van kinderen. We brengen ook onderwijsinhoud in de leefwereld van kinderen.
- Aangepast wordt aan de onderwijsbehoeften van de kinderen
- Betekenisvolle contexten heeft, waarbij leer- en ontwikkelingslijnen het uitgangspunt kunnen zijn. Gericht is op het opdoen van kennis en vaardigheden.

⁴ Uit: 'Wijs mij de weg' (1995, ter Horst)

Pedagogisch klimaat en onderwijskundig beleid

Pedagogisch klimaat

Het scheppen van een goed pedagogisch klimaat is een van onze kerndoelstellingen. Het is een belangrijk doel op zich en tegelijk een noodzakelijke basis voor kinderen om tot ontwikkeling en leren te komen. Kenmerken van een goed pedagogisch klimaat zijn: duidelijkheid, veiligheid, orde, rust, structuur, netheid, gehoorzaamheid, betrokkenheid, respect en acceptatie van het kind, aansluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerling. Wij willen de kinderen opvoeden tot zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende leerlingen die bereid en in staat zijn hun gaven te gebruiken om God te dienen in gezin, kerk en samenleving.

Om duidelijkheid te geven zijn er regels en gewoontes nodig. Deze regels worden waar mogelijk positief geformuleerd. Deze regels worden consequent toegepast worden. Daarnaast vinden we gehoorzaamheid aan het gezag van de leerkracht, die het positieve gedrag benoemt en belooft en het verkeerde gedrag bestraft of negeert belangrijk

Kinderen leren zelfstandig te spelen en te leren op een manier die bij hen past. Kinderen moeten leren om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Van groot belang is verder dat een positief zelfbeeld wordt ontwikkeld. Fouten maken mag! Fouten zijn vindplaatsen voor hulp. Kinderen moeten ook leren om te gaan met tegenslagen waardoor hun karakter mede gevormd wordt.

Onderwijskundig beleid

In het schooljaar 2012-2013 hebben wij tijdens enkele teamvergaderingen onze onderwijskundige visie in hoofdlijnen besproken en vastgesteld. Er is er voor gekozen om een integratie te bewerkstelligen tussen thematisch-gericht en programma-gericht werken. Daarbinnen schenken wij aandacht aan een Handelingsgerichte en opbrengstgerichte aanpak. Onze visie kunnen wij typeren aan de hand van de volgende hoofdlijnen:

1. In het onderwijs in groep 1 t/m 8 zijn kenmerken van thematisch gericht , programmagericht, handelingsgericht en opbrengstgericht werken zichtbaar aanwezig.
2. De kenmerken van thematisch werken die wij belangrijk vinden zijn:
 - a. brede ontwikkelingsdoelen,
 - b. thematische samenhang,
 - c. betekenisvolle en doelgerichte activiteiten,
 - d. rijke leeromgeving en meer open dan gesloten opdrachten
 - e. stimulerende rol van de leerkracht met betrekking tot de ontwikkeling van het kind
 - f. aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling
 - g. leidende activiteiten: het spel en de spelontwikkeling (in de onderbouw), onderzoek (in de bovenbouw)
3. De kenmerken van programmagericht werken die wij belangrijk vinden zijn:
 - a. doelgericht werken (kerndoelen van de overheid en de doelen van de onderwijsmethoden zijn uitgangspunt),
 - b. leerstof en methoden zijn leidend voor het onderwijsaanbod,
 - c. doelgerichte en effectieve instructie.
4. De kenmerken van handelingsgericht werken die wij belangrijk vinden zijn:
 - a. Planmatig werken op grond van pedagogisch- didactische behoeften (werken op drie niveaus bij bepaalde vakken; werken met een ontwikkelingsprofiel indien dat nodig is)
 - b. Doelgericht werken met behulp van een groepsplan.
5. De kenmerken van opbrengstgericht werken die wij belangrijk vinden zijn;
 - a. Doelgericht werken met opbrengstgerichte minimumdoelen en streefdoelen

- b. Planmatig werken met minimum- en streefdoelen om de tussentijdse en eindopbrengsten waar dat nodig is en waar dat mogelijk is te verbeteren.
6. In groep 1 en 2 ligt het hoofdaccent op thematisch gericht werken
7. In groep 1 en 2 worden de tussendoelen voor ontwikkeling van geletterdheid en gecijferdheid betrokken bij het plannen van ons onderwijsaanbod; de tussendoelen zijn verwerkt in ons observatiesysteem.
8. In groep 3 en 4 vindt een overgang plaats naar meer programmagericht onderwijs.
9. In groep 3 en 4 wordt er alleen op de middagen thematisch gewerkt.
10. In groep 3 en 4 maken wij voor het leerstofaanbod gebruik van onderwijsmethoden. Bij het gebruik van de methoden wordt rekening gehouden met de pedagogisch - didactische behoeften van de (sub-) groep (en). Groep 3 gebruikt een taalmethode als er een nieuwe methode voor de hele school wordt ingevoerd.
11. In groep 5 t/m 8 ligt het hoofdaccent op programmagericht onderwijs. In bepaalde periodes van het jaar en van de dag wordt er thematisch gericht gewerkt. Per schooljaar worden ongeveer 3 thema's uitgewerkt. Een thema duurt ongeveer 6 weken. Bij de uitwerking van de thema's worden de methodendoelen voor de zaakvakken betrokken. De voorbereiding, uitvoering en evaluatie van een thema gebeurt aan de hand een Themaformat.
12. In groep 3 t/m 8 volgen wij de onderwijsmethoden voor de hoofdvakken (Rekenen, Ned. Taal, Lezen, Engels). Groep 3 maakt gebruik van een Taalmethode als een nieuwe taalmethode voor de hele school wordt ingevoerd. Bij het gebruik van de methoden wordt rekening gehouden met de doelen en de pedagogisch-didactische behoeften van de (sub) groep (en). Er komt een overzicht waarin is aangegeven welke leerstof voor de zaakvakken verplicht is en welke leerstof facultatief is.
13. In groep 0 t/m 8 hebben de volgende pedagogische doelen een merkbare plaats, rekening houdend met leeftijd en ontwikkelingsfase van de leerlingen: betrokkenheid, welbevinden, zelfstandigheid, samenwerking en verantwoordelijkheid.

Digitale hulpmiddelen

Om uitvoering te kunnen geven aan onze opdracht en de onderwijsinhoud goed door te geven, zal er veelvuldig gebruik gemaakt worden van digitale hulpmiddelen (waaronder het smartboard in groep 3 t/m 8). De computer is geïntegreerd in ons onderwijs. De diverse programma's zullen ons helpen bij het geven van hedendaags onderwijs.

Onderwijs, zorg en begeleiding

Bovengenoemde conceptuele uitgangspunten betekenen het volgende voor onderwijs, zorg en begeleiding:

1. Primaire aandacht voor preventie en dagelijkse zorg in de groep door middel van het geven van goed onderwijs. Daaronder rekenen wij: een pedagogisch klimaat dat gekenmerkt wordt door rust, structuur, duidelijkheid en veiligheid; doelgerichte, effectieve instructie, een passend leerstofaanbod bij de onderwijsbehoeften van de kinderen in de groep. Wij werken bij een aantal vakken met verschillende niveaus in de groep. In het groepsplan wordt opgenomen wat de doelen zijn, welke leerlingen aangepaste instructie, begeleiding en aanbod ontvangen in de groep. Ook voor leerlingen die meer kunnen en willen worden passende maatregelen genomen.
2. Het verder uitwerken van de zeven uitgangspunten van Handelingsgericht werken (HGW)
 1. *Onderwijsbehoeften van de leerlingen centraal stellen. Denk aan de instructie, de leertijd en uitdaging.*
 2. *Afstemming en wisselwerking tussen kind en zijn omgeving: de groep, de leerkracht, de school en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat het kind nodig heeft.*
 3. *De leerkracht doet ertoe. Hij kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken.*
 4. *Positieve aspecten zijn van groot belang. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van het kind, maar ook van de leerkracht, de groep, de school en de ouders. Als een leerkracht een negatief beeld*

heeft van de leerling, dan zie hij vaak alleen nog maar het negatieve gedrag. Het is belangrijk dat de leerkracht dan zoekt naar positief gedrag, dan zijn er meer mogelijkheden om het probleem op te lossen.

5. Constructieve samenwerking tussen school en ouders. De verantwoordelijkheid voor initiatief ligt bij de school. Maar de school geeft wel de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders duidelijk aan.

6. Doelgericht werken. Het team formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal emotioneel functioneren. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijndoelen. De doelen worden geëvalueerd volgens de HGW-cyclus (zie hieronder). Ze worden SMARTI geformuleerd.

7. De werkwijze van school is systematisch en transparant. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

3. De leerkrachten maken gebruik van de werkcyclus van HGW (waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren);
4. Leerkrachten werken met een groepsoverzicht van hun groep om een totaalbeeld van de groep te hebben. Hiervoor wordt de groepskaart uit ParnasSys gebruikt;
5. Er vinden groepsbesprekingen plaats waarbij de resultaten en onderwijsbehoeften van de kinderen centraal staan;
6. Leerkrachten stemmen het handelen in de groep af op de gesignaleerde onderwijsbehoeften en werken op verschillende niveaus bij de vakgebieden.
7. Per jaar wordt er een jaarplan opgesteld voor de verdere ontwikkeling van Het HGW- traject en de prioriteiten om de leerlingenzorg verder te optimaliseren.

Speciale begeleiding

Specifieke begeleiding van leerlingen is soms noodzakelijk. Indien nodig kan er ambulante begeleiding worden aangevraagd. In principe is er op onze school plaats voor leerlingen met een rugzak. Als een kind specifieke hulp nodig heeft die de school niet kan bieden, kan een kind wellicht op een andere school binnen de VVOGG geplaatst worden of op een speciale basisonderwijs binnen het samenwerkingsverband. Samen met ouders zoeken we naar de beste plaats voor hun kind. Wanneer tot plaatsing op onze school wordt besloten, moet duidelijk zijn dat:

- De leerkrachten en de IB-ers de nodige competenties in huis hebben, of anders externe deskundigheid inkopen, om deze speciale begeleiding te bieden.
- de leraar extra steun krijgt van de teamgenoten;
- de extra middelen die worden ontvangen voor dit kind goed benut worden;
- de ouders en de leerkracht elkaar van goede informatie voorzien en de ervaringen delen met elkaar
- de ouders gevraagd zal worden om bij te springen indien nodig;
- de Intern Begeleiders regelmatig bij het overleg over de leerling betrokken zijn.
- steeds zal bekeken worden of er voor dit kind nog voldoende mogelijkheden op school zijn. Het kind moet namelijk nog een verdere ontwikkeling doormaken en zich veilig voelen binnen de school. Is dit niet meer of onvoldoende het geval, dan zal verwijzing naar een school voor Speciaal onderwijs overwogen worden. Bij het begeleiden van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften kan er extra hulp ingezet worden in en buiten de groep. Onderwijsassistentie is beschikbaar. Daarnaast kunnen stagiaires, ouders en anderen hierin een rol vervullen.

De Intern Begeleider

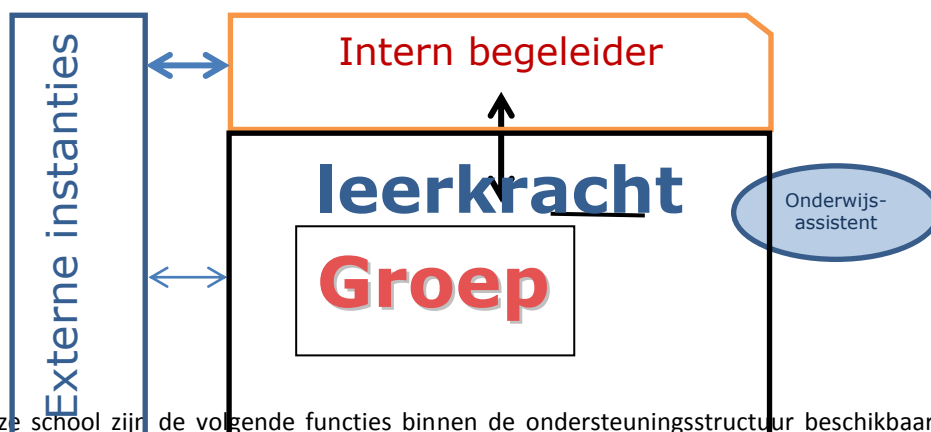
De Intern Begeleider is de spil in de zorg en begeleiding van leerlingen. De IB-er coördineert alle werkzaamheden die met extra zorg en begeleiding te maken hebben. Regelmatig voert de IB-er besprekingen met de leerkrachten over de ontwikkeling en de toetsresultaten van de groep en van individuele leerlingen. Daarnaast coacht de IB-er de leerkracht in de zorg en begeleiding van de leerlingen. In het IB handboek zijn alle werkzaamheden, functieomschrijvingen en processen verder beschreven.

Leerlingvolgsysteem

We volgen en analyseren de ontwikkeling van de leerlingen door gebruik te maken van het ontwikkelvolgsysteem (KIJK) voor de ontwikkeling (groep 0 tot begin groep 3), een pedagogisch LVS (ZIEN!) (groep 3 tot en met 8), methodetoetsen (groep 3 tot en met 8) en CITO-LVS-toetsen (groep 1 tot en met 8). De dossiervorming wordt digitaal binnen ParnasSys vormgegeven

Ondersteuningsstructuur

Onderstaand schema toont de ondersteuningsstructuur zoals deze binnen onze school wordt gehanteerd.

Binnen onze school zijn de volgende functies binnen de ondersteuningsstructuur beschikbaar. Een beknopt taakprofiel geeft de hoofdlijn aan van de activiteiten die binnen deze functies worden gedaan. Een uitgebreide taakomschrijving is binnen de school beschikbaar.

1. Intern begeleider
2. Onderwijsassistent

Ad 1. De intern begeleider houdt de groepsbesprekingen met de leerkrachten en spreekt met hen af op welke wijze kinderen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben in het groepsplan worden opgenomen. Daarnaast is de intern begeleider aanspreekpunt voor leerkrachten die een specifieke vraag hebben met betrekking tot leerlingondersteuning. De contacten met externen worden eveneens door, of met medeweten van, de intern begeleider onderhouden.

Ad 2. De onderwijsassistent verlicht de taak van de leerkracht op diverse manieren en begeleidt kinderen. Met betrekking tot de ondersteuning van leerlingen bestaat haar taak uit het instrueren van (groepjes) leerlingen, het overnemen van een groep als leerkrachten bijvoorbeeld met een kind in gesprek willen gaan, het helpen in de groep bij de meer arbeidsintensieve momenten, etc. Ze heeft op dit moment vooral een didactisch georiënteerde taak.

Samenwerkingsrelaties met externe instanties

Voor het adequaat begeleiden en ondersteunen van leerlingen in hun ontwikkeling zijn de volgende externe instanties voor de school van belang.

Driestar Educatief: een psycholoog van Driestar Educatief, komt tijdens de geplande consultaties om de vragen van de intern begeleider en de leerkracht te bespreken. Hij doet ook kleine onderzoeken en houdt eventueel oudergesprekken over leerlingen.

Rivas: via Rivas wordt gebruik gemaakt van de inzet van de schoolarts. Zij zorgt voor de screening van kinderen op bepaalde tijden en is aanwezig in het consultatieteam.

Maatschappelijk werk: in het consultatieteam is ook een maatschappelijk werkende aanwezig.

Op dit moment wordt er een structuur ontwikkeld voor de Drechtsteden. Daardoor worden de contacten tussen het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de school geformaliseerd.

Daarnaast is op kindniveau sprake van een scala aan externe instanties. De inzet van die instanties wordt verantwoord in het dossier van leerlingen.

Extra ondersteuning

Hier beschrijven we welke extra (specifieke) ondersteuningsmogelijkheden de school heeft. Deze extra ondersteuning wordt omschreven in termen van 'arrangementen' die al dan niet structureel onderdeel uitmaken van het onderwijsaanbod van de school. Een arrangement bestaat altijd uit meerdere onderdelen. Arrangementen: Er zijn geen arrangementen structureel beschikbaar.

Hoofdstuk 4 kengetallen

In dit hoofdstuk verantwoordt de school een aantal van belang zijnde kengetallen. Dit hoofdstuk wordt jaarlijks per 1 oktober geactualiseerd.

Leerlingpopulatie

Algemene leerling- en groepsgegevens	aantal	
totaal aantal leerlingen:	258 (1 okt. 2012)	
aantal leerlingen naar gewicht:	0,3:	16
	1,2:	0
gemiddelde groeps grootte onderbouw:	23	(groep 1 t/m 4: $140 \text{ lln} / 6 = 23,3$
gemiddelde groeps grootte bovenbouw:	24	(groep 5 t/m 8: $118 \text{ lln} / 5 = 23,6$

Leerlingstromen

De onderstaande kengetallen betreffen leerlingstromen binnen de school en naar andere of van andere scholen. Zowel het aantal als het percentage (afgezet tegen het totaal aantal leerlingen van de school) is vermeld. Het betreft kengetallen over het schooljaar 2011-2012, uitgezonderd de kengetallen waar een * is weergegeven. Dan betreft het de gegevens per teldatum 1 oktober 2012.

	aantal	%
verlengde kleuterperiode*	2	0,76
doublures*	8	3,1
verwijzing sbo	2	0,76
verwijzing so cluster 1:		
o slechtziend	0	
o blind	0	
verwijzing so cluster 2:		
o ESM (taal-spraakproblemen)	0	
o Slechthorend	0	
o doof	0	
verwijzing so cluster 3:		
o ZML (zeer moeilijk lerend)	0	
o LG (lichamelijke gehandicapt)	0	
o LZK (langdurig zieke kinderen)	0	
o MG (meervoudig gehandicapt)	0	
verwijzing so cluster 4	0	
terugplaatsing sbo	0	
terugplaatsing so cluster 1	specificatie	0
terugplaatsing so cluster 2	specificatie	0
terugplaatsing so cluster 3	specificatie	0
terugplaatsing so cluster 4	0	
aantal leerlingen van de school in sbo*	0	
aantal leerlingen van de school in so cluster 1*	0	
aantal leerlingen van de school in so cluster 2*	0	
aantal leerlingen van de school in so cluster 3*	0	
aantal leerlingen van de school in so cluster 4*	0	

Ondersteuningszwaarte

Hieronder worden kengetallen gevraagd die betrekking hebben op zware ondersteuning binnen de school (de LGF-financiering). De gegevens worden gemeld op peildatum 1-10-2013. Het gaat om aantallen.

Type ondersteuningszwaarte	aantal
rugzakken LGF	
arrangement cluster 1	
o slechtziend	1
o blind	0
arrangement cluster 2	
o ESM	0
o slechthorend	0
o doof	0
arrangement cluster 3	
o ZML	0
o LG	0
o LZK	0
o MG	0
arrangement cluster 4	
o geen specificatie	0
overzicht leerachterstanden	
o leerlingen ontwikkelingsperspectief	4

Deskundigheid

Onderstaande expertise is binnen de school beschikbaar en/of structureel aanwezig. Er wordt aangegeven óf de expertise aanwezig is en zo ja, of deze intern of extern beschikbaar is.

Expertise op	ja/ nee	intern/ extern
gedragsbeperkingen	bij ja, nl. 1 collega Master SEN	ja Intern
lichamelijke beperkingen	bij ja, nl.	nee
verstandelijke beperkingen	bij ja, nl.	nee
slechtziend en blind	bij ja, nl. 1 collega (rugzakbegeleider)	ja intern
slechthorend en doof	bij ja, nl.	Nee
taal-/spraakbeperkingen	bij ja, nl. 1 collega	ja intern
Dysfasie	Nee	
Dyslexie	ja	
Dyscalculie	Nee	
rekenspecialist (didactische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)	Nee	
taalspecialist (didactische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)	Nee	
gedragsspecialist pedagogische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)	ja	
Hoogbegaafdheid	ja	
sova-trainer	Nee	
School Video Interactie Begeleider	Nee	
anders, nl.		
anders, nl.		

Fysieke voorzieningen

De school beschikt over de volgende fysieke voorzieningen

Type voorziening	ja (j)/nee (n)
Rolstoeltoegankelijkheid	Nee
time-out ruimte (altijd beschikbaar)	Nee
grotere lokalen (in relatie tot aantal leerlingen)	Nee

breder gangen (in relatie tot aantal leerlingen)	Nee
Verzorgingsruimte	Nee
Revalidatieruimte	Nee
Ruimte	Nee
keuken (voor leerlingen)	Nee
Zwembad	Nee
anders, nl.	
anders, nl.	
anders, nl.	
anders, nl.	

Organisatorische voorzieningen

De school beschikt over de volgende organisatorische voorzieningen

Type voorziening	ja (j)/nee (n)
Hulpklas	Nee
Plusklas	ja (in opbouw)
Huiswerkklass	Nee
jrk-groep	Nee
Crisisopvang	Nee
anders, nl. Extra groep Engels	Nee

Personeel

Bij de hieronder gevraagde kengetallen wordt gevraagd naar werktijdfactoren van bepaalde functies binnen de school. De ijkdatum is 1-10-2013

inzet personeel

functie	Aantal minuten per leerling/per week	
	benchmark	School
<u>intern personeel</u>		
leerkracht		
interne begeleiding	3 min	7 min. (30 uur = 1800 minuten / 258 lln = 7 min.)
extra handen	6 min	remedial teaching 8 minuten RT (leesmoeders niet meegerekend)
orthopedagoog		0
schoolmaatschappelijk werk		0
logopedist		0
<u>extern personeel</u>		aantal minuten per leerling per jaar
orthopedagoog		10 uur per jaar geplande consultatie / 258 = 2,32 minuten per lln
schoolmaatschappelijk werk		300 minuten / 258 = 1,16 min. Per leerling
logopedist		0

Opbrengsten en toezichtsarrangement

Toets resultaten

De school rapporteert onderstaande opbrengsten. Wij beperken we ons tot het weergeven van de eindopbrengsten en of de resultaten bij technisch en begrijpend lezen en rekenen/wiskunde op z'n minst op de inspectienorm liggen.

- Eindopbrengsten in groep 8
- Technisch lezen (met inspectienorm) opbrengsten midden en einde schooljaar
- Begrijpend lezen (met inspectienorm) opbrengsten midden en einde schooljaar
- Rekenen/wiskunde (met inspectienorm) opbrengsten midden en einde schooljaar

- Spelling (zonder inspectienorm) opbrengsten midden en einde schooljaar
- sociale vaardigheden opbrengsten einde schooljaar
- rapportage over 80% realisatie van ontwikkelingsperspectief

De eindopbrengsten waren in de achterliggende jaren voldoende, maar lieten wel een neergaande trend zien. In 2012 lagen de eindopbrengsten beneden de ondergrens van de onderwijsinspectie. In het schooljaar 2012-2013 werd het opbrengstgericht werken ingevoerd, mede met als doel om de eindresultaten van de school te verbeteren. In 2013 lagen de eindopbrengsten weer op een voldoende niveau. Ons beleid is erop gericht dat de eindopbrengsten *minimaal* op het niveau van het gewogen landelijk gemiddelde liggen.

De tussentijdse opbrengsten zijn voldoende tot goed. De scores die bij Spelling worden gehaald zijn nog niet naar tevredenheid. Om het spellingsonderwijs op een hoger niveau te krijgen, worden stimulerende maatregelen genomen. De bijlage bij het schoolondersteuningsprofiel geeft nader inzicht in de bereikte tussentijdse- en eindopbrengsten.

Toezietsarrangement

De Willem de Zwijgerschool valt onder het "Basis arrangement" van de onderwijsinspectie

1. Financiën

Hieronder geeft de school aan welke inkomsten de school ontvangt vanuit de middelen van het samenwerkingsverband in 2012 en 2013 en hoe ze deze middelen voor extra ondersteuning inzet.

Financiële verantwoording

inkomsten:	€ 20.700		
uitgaven:	personeel:	extra i.b.	€
		extra handen in klas	€ 5.250
		extra r.t.	€ 15.500
		Anders	€
	materieel:		€ 2.000
			€
			€
	totaal:	€22.750	

De school geeft bij een batig saldo aan hoe ze hiermee omgaat.

Hoofdstuk 5 basisondersteuning

De basisondersteuning bestaat uit een aantal onderdelen waarover binnen het samenwerkingsverband inhoudelijke afspraken zijn gemaakt. De basisondersteuning bestaat uit twee onderdelen: basiskwaliteit (10.1) en preventieve en licht-curatieve ondersteuning (10.2) De mate waarin onze school hieraan voldoet is hierna opgenomen. Belangrijke onderlegger bij de basisondersteuning zijn ook de uitgangspunten van het concept 'handelingsgericht werken'.

Omschrijving basiskwaliteit

Onderwijsleerproces
Duidelijk De leerkrachten leggen de leerstof op een duidelijke manier uit aan de leerlingen. <i>De leerkrachten sluiten bij nieuwe leerstof aan op de voorkennis van de leerling. Die voorkennis wordt gebruikt als brug naar de nieuwe kennis. Ze maken bij de uitleg gebruik van voorbeeldwerkjes, stappenplannen, modellen en schema's. Tijdens de instructie doen ze nadrukkelijk (hardop denkend) voor hoe een probleem opgelost kan worden, hoe een opdracht uitgevoerd moet worden, welke deelstappen ze volgen. De nieuwe leerstof wordt daarna onder nauwgezette begeleiding van de leerkracht ingeoefend. Leerlingen gaan pas zelfstandig aan de slag, wanneer de leerkracht geconstateerd heeft dat de leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen. Deze manier van uitleggen wordt in alle groepen toegepast.</i>
Taakgericht De leerkrachten zorgen voor een duidelijke structuur in de onderwijsactiviteiten. <i>De leerkrachten vertellen de leerlingen aan het begin van de dag wat ze gaan doen (bordplan / pictogrammen). Ze vertellen aan het begin van elke les het doel van de les. De leerkrachten geven een duidelijk overzicht van de les (b.v. via het bordplan). Ze maken de leerlingen duidelijk wat er op de verschillende momenten tijdens de les van hen verwacht wordt. Ze zorgen dat er duidelijkheid is over het 'wat' en het 'hoe' van de opdrachten. Dat er duidelijkheid is over 'wat te doen indien klaar'. Dit resulteert er in dat de leerlingen zich goed kunnen richten op de lesactiviteiten.</i>
Activerend De leerkrachten stimuleren de leerlingen om steeds actief mee te doen en mee te denken. <i>Tijdens de uitleg laten de leerkrachten de leerlingen zoveel mogelijk zelfstandig of in groepjes actief meedoen. Ze laten hen meewerken. (op bv. kladpapier). Ze passen activerende werkvormen toe (bv. denken-delen-uitwisselen). Ze stellen open vragen die leerlingen aanzetten tot denken. Ze geven de leerlingen opdrachten die hen stimuleren om actief mee te denken. Ze kijken gemaakt werk zoveel mogelijk direct samen met de leerlingen na.</i>
Resultaatgericht De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. <i>De lessen beginnen steeds op tijd. Er zijn weinig tot geen onnodige lesverstoringen. Onacceptabel gedrag van leerlingen wordt niet geaccepteerd. In de groepen is sprake van orde en rust. Er worden duidelijke klassenregels gehanteerd. Er heerst een taakgerichte werksfeer.</i>
Afgestemd De leerkrachten stemmen de leerstof af op de verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen. <i>De leerkrachten creëren situaties waarbij leerlingen (in groepjes) leren van en met elkaar; elkaar vragen stellen en reflecteren op groepsresultaten. Ze leren de leerlingen om op een goede wijze samen te werken. Er zijn afspraken over de wijze waarop leerlingen moeten samenwerken. De leerkrachten bespreken deze regels met de leerlingen en oefenen deze met de leerlingen, zodat ze de regels goed leren toe te passen.</i>
Resultaatgericht De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. <i>De leerkrachten evalueren regelmatig met de leerlingen (groepsgewijs of individueel) hoe hun werkhouding, hun taakaanpak is. Wat gaat goed en wat kan beter. Ze nemen hier de tijd voor. Daar waar nodig gaan ze individueel met leerlingen in gesprek.</i>
Resultaatgericht De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. <i>In de contacten met de leerlingen laten de leerkrachten merken dat ze hoge verwachtingen van ze hebben en dat ze ook niet 'accepteren' dat leerlingen beneden verwachting presteren.</i>
Resultaatgericht De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. <i>In de groepen wordt gewerkt met streefdoelen voor de basisvaardigheden.</i>
Resultaatgericht De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. <i>Voor zowel de methode gebonden toetsen als de niet-methode gebonden toetsen (inclusief pedagogisch LVS) zijn per groep streefdoelen geformuleerd (uitgesplitst voor meerdere niveaus). Zowel de resultaten van de groep als geheel, als de resultaten van de individuele leerlingen worden door de leerkrachten vergeleken met de streefdoelen.</i>
Resultaatgericht De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. <i>De leerkrachten evalueren nauwgezet de resultaten die de leerlingen halen.</i>
Resultaatgericht De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. <i>De resultaten die behaald worden bij de methode gebonden toetsen, de niet-methode gebonden toetsen en bij de observatie-instrumenten worden door de leerkrachten nauwgezet geanalyseerd (foutenanalyse) en geïnterpreteerd. Dit gebeurt op groepsniveau en op leerling-niveau. Op basis hiervan bepalen ze het vervolgaanbod voor de (sub)groep en/of voor individuele leerlingen. Conclusies en afspraken worden vastgelegd en na verloop van tijd geëvalueerd.</i>
Resultaatgericht De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. <i>De leerkrachten gaan met de leerlingen in gesprek over de door hen behaalde resultaten.</i>
Resultaatgericht De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. <i>De leerkrachten spreken (klassikaal of individueel) met de leerlingen over de door hen behaalde leerresultaten (leerlingenwerk en toetsen). Presteren ze op het te verwachten niveau? Is hun werkhouding en taakaanpak voldoende? De leerkrachten hebben hierbij ook aandacht voor de positieve aspecten.</i>

additionele leermaterialen. Over de afstemming van het aanbod zijn schoolafspraken gemaakt, die nageleefd worden in alle groepen. Er zijn criteria vastgelegd waarmee is aangegeven wanneer leerlingen aangepaste leerinhouden krijgen aangeboden.

De leerkrachten stemmen de instructie af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.

Waar nodig differentiëren de leerkrachten op planmatige wijze in de uitleg van de leerstof. Ze richten zich expliciet tot 'zwakkere' (instructieafhankelijke) leerlingen, geven deze leerlingen vaker beurten en extra voorbeelden, bieden aparte voor-, verlengde, of neveninstructie aan. 'Goede' leerlingen worden tijdens de instructie eveneens aangesproken, bijvoorbeeld door het stellen van moeilijker vragen. Ze zetten leerlingen voor wie de instructie niet is bedoeld, eerder aan het werk.

De leerkrachten stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.

Bij de verwerking van de leerstof is, waar nodig, sprake van planmatige differentiatie: De leerkrachten geven de leerlingen aan hun niveau en tempo aangepaste verwerkingsopdrachten (bijvoorbeeld uitlooptopdrachten, verdiepingopdrachten). Ook is differentiatie naar belangstelling een mogelijkheid (keuzeopdrachten).

De leerkrachten stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

Naar aanleiding van geconstateerde uitval bij toetsen breiden de leerkrachten voor bepaalde vakgebieden de onderwijstijd voor (sub)groepen of voor individuele leerlingen aantoonbaar uit. Dit vindt plaats in reguliere lessen en/of op momenten van zelfstandig werken. Voor bepaalde leerlingen vergroten ze de onderwijstijd door het geven van huiswerk. In sommige gevallen besteden ze juist minder tijd aan een bepaald leergebied ten gunste van een ander leergebied.

schoolklimaat

Betrokkenheid

De leerkrachten geven de leerlingen positieve persoonlijke aandacht.

De leerkrachten nemen de tijd voor de leerlingen; 'ze zijn er voor hen'. Bij problemen ontvangen de leerlingen persoonlijke begeleiding. De leerkrachten hebben aandacht voor de persoonlijke situatie van de leerlingen. Ze stimuleren de leerlingen aandacht te hebben voor elkaar.

De leerkrachten bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.

De leerkrachten luisteren goed naar de leerlingen en spreken positief over hen. Ze waarderen de inbreng van leerlingen. Ze hebben hoge verwachtingen van de leerlingen en 'stralen dat uit'. De leerkrachten geven de leerlingen veel positieve feedback. Ze laten de leerlingen veel succeservaringen opdoen.

Sfeer

De leerkrachten stimuleren leerlingen op een respectvolle manier met elkaar om te gaan

De leerkrachten stimuleren dat leerlingen elkaar accepteren zoals ze zijn en met elkaar omgaan volgens algemeen aanvaarde normen. Ze stimuleren leerlingen samen te werken, naar elkaar te luisteren en zorg te hebben voor elkaar. Ze staan niet toe dat leerlingen worden uitgelachen, geïntimideerd of gediscrimineerd.

De leerkrachten begeleiden de leerlingen bij het respectvol omgaan met elkaar.

De leerkrachten leren de gedrag- en omgangsregels aan door er systematisch en consequent aandacht aan te besteden in alle groepen. Ze laten de leerlingen weten wat het gewenste gedrag is en laten dit gedrag ook zelf zien. De leerkrachten spreken positieve verwachtingen uit naar de leerlingen over hoe ze met elkaar omgaan. Ze begeleiden leerlingen bij het zelf oplossen van ruzies of misverstanden.

Veiligheid

Naar aanleiding van onderzoek naar de veiligheidsbeleving en analyse van de incidentenregistratie onderneemt de school gerichte acties.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de gegevens uit de incidentenregistratie geanalyseerd worden met het oog op evaluatie en verbetering van het veiligheidsbeleid. Conclusies en daaraan gerelateerde plannen worden besproken binnen het team en vastgelegd.

De personeelsleden weten hoe ze moeten handelen bij incidenten.

Er is vastgelegd (bijvoorbeeld in een pestprotocol, gedragscode of draaiboek) hoe gereageerd wordt op incidenten en deze procedures zijn bij alle betrokkenen bekend. Duidelijk is hoe schending van afspraken bestraft wordt, welke sancties getroffen moeten worden (zoals schorsing of verwijdering) wie daarbij een rol spelen en wat ieders verantwoordelijkheid is.

leerstofaanbod

Volledig aanbod

Bij de aangeboden leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' betrekken de leerkrachten alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.

De leerinhouden uit de gebruikte methoden zijn dekkend voor alle kerndoelen. Als een methode niet voldoet aan alle kerndoelen, dan kunnen de leerkrachten goed aantonen hoe de hiaten in het aanbod opgevuld zijn met aanvullende materialen. In de gebruikte registratiemappen (klassenboeken, groepsmappen e.d.) van de diverse groepen laten de leerkrachten zien dat de leerinhouden ook feitelijk worden aangeboden.

Gelegenheid tot leren

De school biedt de leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' aan zoveel mogelijk leerlingen aan tot en met het niveau van leerjaar 8.

Dit geldt in principe voor alle leerlingen. Wanneer dat niet gebeurt, kan de school dat uitleggen. Dit wordt voor die leerlingen vastgelegd. Deze leerlingen krijgen dan wel alle leerstofdomeinen aangeboden op of net onder het niveau van het minimumprogramma van groep 8.

De gebruikte methoden kennen een goede doorgaande leerstoflijn.

De groepen 1 en 2 werken met een beredeneerd en vastgelegd aanbod dat aansluit op de leerinhouden van groep 3 tot en met 8. In de leerjaren 3 tot en met 8 worden de methoden structureel, volledig en op elkaar aansluitend gehanteerd. Wanneer er geen methoden zijn, dan zijn de leerinhouden beschreven in leerlijnen met tussendoelen.

De leerinhouden bij Nederlandse taal passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen.

De school biedt een taalrijke omgeving die goed afgestemd is op de op school aanwezige leerlingenpopulatie. Wanneer een groot deel van de leerlingen met taalachterstanden binnenkomt (20 % of meer), wordt gewerkt met een beredeneerd en vastgelegd aanbod voor Nederlandse taal dat past bij de onderwijsbehoeften van deze leerlingen. Er is voldoende aandacht voor woordenschatontwikkeling en spreek- en luistervaardigheid, ook buiten de

taallessen om, passend bij de leerling-populatie.

Het leerstofaanbod in groep 1 sluit goed aan op de ontwikkeling van de instromende leerlingen.

Scholen die samenwerken met een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf met een VVE-aanbod sluiten met hun aanbod aantoonbaar bij het voorschoolse programma aan. In alle andere gevallen is sprake van een goede aansluiting van het leerstofaanbod op het niveau (beginsituatie) van het instromende kind.

Toerusten en vormen

De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen.

De leerkrachten werken in de groepen 1 tot en met 8 systematisch aan de bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling (zelfbeeld, zelfstandigheid, omgaan met emoties), aan de sociale vaardigheden (samenwerken, zelfredzaamheid, omgaan met conflicten, etc.) en aan houdingen/vaardigheden (zelfsturing, omgaan met verschillen, democratisch handelen, sociale en maatschappelijke verantwoordelijkheid, moreel kunnen oordelen, etc.). Hierover zijn schoolbrede afspraken gemaakt.

De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie.

De school bevordert een verantwoorde deelname aan en betrokkenheid bij de samenleving. De leerkrachten schenken aandacht aan de bevordering van algemeen gangbare sociale competenties. Ze bevorderen basiswaarden en de kennis, houdingen en vaardigheden voor participatie in de democratische rechtsstaat. De leerkrachten brengen burgerschap en sociale integratie ook zelf in de praktijk.

zorg en begeleiding

Leerlingenbegeleiding

De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.

De leerkrachten volgen de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen met landelijk genormeerde, valide en betrouwbare methodeonafhankelijke toetsen en observatie-instrumenten. Tenminste op het gebied van Nederlandse taal en rekenen en wiskunde, de sociaal-emotionele ontwikkeling, aangevuld met gestructureerde observaties in groep 1 en 2. De toetsen worden in alle groepen bij alle leerlingen 2x per jaar afgenomen. Voor de leerlingen in de aanvangsgroepen wordt tenminste één keer in de kleuterperiode een toets afgenomen voor taalontwikkeling en wiskundige oriëntatie.

De leerkrachten volgen systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.

De leerkrachten bepalen in alle groepen regelmatig de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen met behulp van dagelijks leerlingenwerk, observatie-instrumenten, methode gebonden toetsen en niet-methode gebonden toetsen. Ze doen dit in ieder geval voor Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en sociale competenties. De leerkrachten analyseren zowel op leerling-niveau als op groepsniveau (foutenanalyse).

Analyse van opbrengsten leidt daar waar nodig voor groepjes leerlingen of voor individuele leerlingen tot aanpassing van het onderwijs.

In de groepsadministratie (groepsplannen, groepsplannen enz.) en/of in individuele hulplannen leggen de leerkrachten vast wat de gevolgen van de analyse en de interpretatie daarvan zijn voor de afstemming van het onderwijs (leerstofinhoud, de onderwijstijd, het didactisch en/of het pedagogisch handelen) aan individuele of groepen leerlingen.

De school stelt, indien nodig, voor leerlingen een ontwikkelingsperspectief vast.

Voor de leerlingen die voor één of meerdere van de vakgebieden (rekenen, lezen, begrijpend lezen en/of spelling) niet het eindniveau groep 8 zullen halen, stelt de school een ontwikkelingsperspectief vast.

De school volgt en evalueert het ontwikkelingsperspectief en stellen het indien nodig bij.

Tenminste eenmaal per jaar stelt de school voor iedere leerling vast of de ontwikkeling gunstiger, in overeenkomstig met of ongunstiger is dan het vastgestelde ontwikkelingsperspectief. Op basis hiervan wordt het ontwikkelingsperspectief, in overleg met ouders en zo mogelijk de leerling, indien nodig bijgesteld. De gevolgen daarvan voor het onderwijsaanbod worden vastgelegd.

Leerlingenzorg

De leerkrachten signaleren vroegtijdig welke leerlingen bijzondere zorg nodig hebben.

Op basis van het gebruikte leerlingvolgsysteem (zowel methode gebonden als niet-methode gebonden) zijn voor alle binnen de school gebruikte toetsen en observatie instrumenten eenduidige criteria vastgelegd waarmee leerkrachten inzichtelijk maken bij welke leerlingen leerachterstanden te groot zijn en/of de ontwikkeling stagneert. Deze criteria waarmee de extra onderwijsbehoeften bepaald worden zijn bij alle leerkrachten bekend.

Op basis van de analyse van de verzamelde gegevens bepalen de leerkrachten de aard van de zorg voor de leerlingen.

In geval van gesignaleerde achterstanden en/of stagnerende ontwikkeling analyseren de leerkrachten de verzamelde gegevens over het actuele leer- en ontwikkelingsproces (school, groep, leerkracht, thuissituatie). Deze analyse wordt zo nodig gevolgd door diagnostisch onderzoek om aard en oorzaak scherper te krijgen. Vervolgens krijgt op grond hiervan de extra zorg een concrete en passende invulling. Bij de bepaling van de zorg houden de leerkrachten nadrukkelijk rekening met de stimulerende (positieve aspecten en belemmerende factoren). Deze gebruiken ze bij het bepalen van de aard van de zorg.

De leerkrachten hebben inzicht in de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen.

De leerkrachten hebben per leerling de onderwijsbehoeften inzichtelijk vastgelegd. Dit betreft de onderwijsbehoefte met betrekking tot onderwijstijd, instructie, leerstof en verwerking. Maar ook de specifieke onderwijsbehoeften in geval van geconstateerde leer- en gedragsproblemen (dyslexie, dyscalculie, ADHD enzovoort).

De leerkrachten voeren de zorg planmatig uit.

Voor alle leerlingen die overeenkomstig de criteria in aanmerking komen voor extra zorg, wordt de zorg tijdig in gang gezet. De beginsituatie is helder omschreven. Er worden concrete doelen geformuleerd. De activiteiten zijn concreet beschreven en gepland. Het moment en de wijze van evaluatie zijn vastgelegd. Een en ander is inzichtelijk vastgelegd in handelingsplannen (individuele plannen of groepsplannen). Vanuit de door hen gebruikte (school)documenten kunnen de leerkrachten laten zien dat er consequent wordt gewerkt aan de uitvoering van de zorg.

De leerkrachten evalueren regelmatig de effecten van de zorg.

Leerkrachten gaan aantoonbaar na of de doelen van de extra zorg gerealiseerd zijn en of de hulp adequaat was. Deze evaluatie leidt tot beredeneerde en vastgelegde keuzes voor het vervolgtraject. Hierbij zijn de leerkracht en de interne begeleider betrokken. Dit zorgt ervoor dat leerlingen steeds bij hen passende zorg ontvangen.

Doorstroom van leerlingen

De leerkrachten gebruiken de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.

De school vraagt informatie op van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen. De school gebruikt de informatie voor de begeleiding van leerlingen. Indien nodig wordt met de school of de instelling in contact getreden om onder andere de onderwijsbehoeften duidelijk(er) te krijgen.

De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school.

De school heeft beschreven welke procedures er gelden met betrekking tot de verlengde kleuterperiode, de overgang van groep 1 naar groep 2, de verkorte kleuterperiode, de overgang van groep 2 naar groep 3 en het mogelijk doubleren in de groepen 4 tot en met 8. Besluiten worden beargumenteerd (na het volgen van de juiste procedure) genomen en vastgelegd in het leerling-dossier. Alle betrokkenen zijn op de hoogte van de geldende procedures.

De school zorgt voor een 'warme overdracht' tijdens de schoolloopbaan van de leerlingen.

De leerkrachten 'dragen hun groep over' aan de leerkracht van de volgende groep. In een overgangsbespreking komen alle leerlingen aan de orde en worden vooral de onderwijsbehoeften van de groep als geheel en van de afzonderlijke leerlingen besproken. Wanneer de leerlingen naar het voortgezet onderwijs gaan is er een bespreking met een vertegenwoordiger van de vervolgschool. Ook hier komen vooral de onderwijsbehoeften van de leerlingen aan de orde.

Zorgstructuur

Er is structureel overleg tussen de leerkracht en de interne begeleider.

Er is periodiek overleg tussen de leerkracht en de interne begeleider over de zorg aan de leerlingen (minimaal 3x per jaar). Het effect van de geboden hulp wordt besproken. De inhoud van de contacten met ouders komt aan de orde. Knoopunten behorend bij de zorg aan de leerlingen komen aan de orde. Dit overleg leidt tot afspraken die vastgelegd worden en tijdens een volgend overleg geëvalueerd worden.

De school werkt daar waar nodig samen met externe organisaties en deskundigen.

De school werkt samen met Regionale Expertise Centra (REC's), scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO) en andere instellingen, zodat indien nodig van hun kennis en inzet gebruik kan worden gemaakt, bij leerlingen bij wie de leerkrachten niet tegemoet kunnen komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze inbreng van externen levert meer kennis op in het omgaan met de op school voorkomende leer- en gedragsproblemen.

Er is regelmatig overleg tussen de interne begeleider en de schoolleiding over het functioneren van de leerlingenzorg.

De interne begeleider en de schoolleiding hebben regelmatig (minimaal 3 x per jaar) overleg over het functioneren van de zorg. Daarvoor zijn er een aantal vaste besprekingspunten. De interne begeleider rapporteert over de knelpunten en over het effect van genomen maatregelen naar aanleiding van eerder geconstateerde knelpunten. De conclusies n.a.v. de bespreking worden vastgelegd.

De verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de zorg is voor ieder duidelijk.

De verantwoordelijkheden, bevoegdheden en daarvan afgeleide taken van de verschillende betrokkenen (directeur, interne begeleider, coach, leerkracht en RT'er) met betrekking tot de leerlingenzorg zijn duidelijk omschreven en bij ieder bekend.

De leerkrachten zien zichzelf als de eerstverantwoordelijke voor wat betreft de zorg aan de leerlingen.

De regie over de zorg aan alle leerlingen ligt bij de leerkrachten en niet bijvoorbeeld bij de interne begeleiders. Dit betekent onder meer: Leerkrachten zijn het eerste aanspreekpunt voor de zorg aan de kinderen uit hun groep. Leerkrachten sturen de zorg aan, ook bijvoorbeeld als de leerling zorg buiten de groep krijgt. De leerkrachten voeren de zorg zoveel mogelijk zelf uit. De uitgevoerde zorg is overeenkomstig de op school gemaakte afspraken.

Kwaliteitszorg

Voorwaarden voor kwaliteit

De school gaat actief na wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerlingenpopulatie.

Het personeel heeft kennis van de kenmerken van de schoolbevolking. Ze kennen de onderwijsbehoeften (m.b.t. onderwijstijd, leerstofaanbod, instructietijd en verwerkingstijd).

De school stemt het onderwijsleerproces af op de onderwijsbehoeften van onze leerling populatie.

De kennis van de onderwijsbehoeften van de leerlingen heeft aantoonbaar consequenties voor de inrichting van het onderwijsleerproces. Denk daarbij bijvoorbeeld aan onderwijstijd, leerstofaanbod, instructietijd en verwerkingstijd. Deze consequenties worden vastgelegd (b.v. in de groepsadministratie). Jaarlijks wordt dit geëvalueerd en indien nodig bijgesteld (b.v. binnen de groepsbespreking).

De school gaat na hoe leerlingen zich handhaven in het onderwijs.

De school weet hoe de oud-leerlingen functioneren in het vervolgonderwijs. De rapportage die de school vanuit het voortgezet onderwijs ontvangt over het functioneren van onze oud-leerlingen wordt systematisch geanalyseerd. Dit wordt vergeleken met de adviesadviezen. Dit wordt besproken met vertegenwoordigers van het voortgezet onderwijs. Daar waar er aanleiding toe is, past de school het onderwijsleerproces aan. De conclusies naar aanleiding van de analyse worden vastgelegd.

Systeem van zelfevaluatie

De school plant elk jaar activiteiten in om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken, te borgen, te verbeteren en openbaar te maken.

Dit is de kern van de kwaliteitszorg. De schoolleiding kan aantonen dat jaarlijks deze activiteiten ingepland worden. Bij openbaar maken gaat het om het afleggen van horizontale en verticale verantwoording.

De school heeft de doelen en activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg vastgelegd in een kwaliteitsbeleidsplan.

Binnen de systematische aanpak van de kwaliteitszorg heeft de schoolleiding de doelen en activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg vastgelegd in een kwaliteitsbeleidsplan. In het kwaliteitsbeleidsplan wordt ook beschreven wie wat op welk moment doet in dit proces en het is duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. De doelen zijn meetbaar (in waarneembare effecten) en concreet (wat betreft de beoogde verbeteringen) uitgewerkt.

De schoolleiding zorgt voor systematische analyse van het onderwijsleerproces en de leerling opbrengsten met als doel om tijdig zwakke plekken te signaleren.

De school meet de resultaten aan het eind van de basisschool d.m.v. een landelijk genormeerde eindtoets (of een vervangende, door de inspectie aanvaarde werkwijze). De school vergelijkt de eindresultaten met die van scholen met een vergelijkbare schoolbevolking. Ook vergelijkt ze de resultaten met de eigen doelstellingen hieromtrent. Daarnaast worden ook de resultaten van de leerlingen gedurende de schoolperiode voor in ieder geval Nederlandse taal en rekenen en wiskunde geëvalueerd. Er wordt geëvalueerd of het onderwijsleerproces voldoet aan dat wat hierover in het schoolplan en/of andere schooldocumenten is vastgelegd (visie/strategische doelen/beleidsdoelen). Een evaluatie omvat het betrouwbaar meten, analyseren en waarderen van het onderwijsleerproces met als doel te komen tot kwaliteitsverbetering van de school.

De school verzamelt systematisch feedback van personen van buiten de school over die aspecten die zij zelf ook evalueert.

De school vraagt feedback aan personen van buiten de school. Dit gebeurt over onderwerpen waar de school zichzelf op evalueert en/of over de manier van zelfevaluatie. De schoolleiding kan aantonen deze evaluatie te analyseren en de uitkomsten hiervan te betrekken in het bepalen van verbeteracties.

communicatie met ouders

Meedenken

De personeelsleden laten zich waar nodig informeren over de opvattingen en bevindingen van ouders over de ontwikkeling van hun kind op school en thuis.

De school neemt initiatief om een goed beeld te krijgen over de thuissituatie, de schoolbeleving, de begeleiding van kind en/of gezin door instellingen voor hulpverlening, de effecten van specifieke begeleiding, enzovoort. De bevindingen worden vastgelegd in notulen en/of leerling dossiers.

De ouders/verzorgers van leerlingen worden betrokken bij de zorg aan hun kind.

Leerkrachten en/of interne begeleiders geven op duidelijke en begrijpelijke wijze aan wat hun beeld is van de ontwikkeling van het kind. Ze geven de ouders inzicht in de vorderingen m.b.t. de basisvaardigheden en in de in de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind. Ze informeren ouders zo dat ouders begrijpen hoe zij tot dit beeld komen. Ze vragen of ouders dit beeld herkennen en eventuele zorgen kunnen meemaken. Leerkrachten en/of interne begeleiders gaan na welk beeld ouders hebben over de ontwikkeling van hun kind thuis en op school. Ze stellen samen met de ouders de onderwijsbehoefte van het kind vast. Ze gaan samen met de ouders na wat de beste aanpak is voor het kind, op school en waar mogelijk ook thuis. Ze stemmen de aanpak op school af met ouders en zorgen ervoor dat deze aanpak voor ouders duidelijk en acceptabel is. Ze maken duidelijke afspraken over wie wat doet en over de manier waarop geëvalueerd wordt.

De school ondersteunt de ouders bij de aanpak van hun kind thuis.

De school organiseert regelmatig thema-avonden met pedagogisch-didactische onderwerpen. De school geeft voorlichting over de methoden die gebruikt worden (informatieavonden). Leerkrachten geven tips en ideeën over hoe ouders thuis op positieve en plezierige wijze de ontwikkeling van hun kind kunnen bevorderen. Leerkrachten stimuleren ouders om vanuit hoge verwachtingen met het kind om te gaan. Leerkrachten ondersteunen de ouders bij begeleiding van hun kind in de thuissituatie (huiswerkbegeleiding). Leerkrachten geven ouders bruikbare adviezen ten aanzien van huiswerkbegeleiding. [Weeg bij de beoordeling van deze vraag af hoe proactief de school hierin is.]

contacten met externen

Functioneel

De school onderhoudt functionele contacten met voor- en naschoolse voorzieningen.

De school onderhoudt contacten met naschoolse voorzieningen gericht op overdracht van leerlinggegevens, op de aansluiting(problematiek) en op afstemming.

De school onderhoudt functionele contacten met scholen voor voortgezet onderwijs.

De school onderhoudt contacten met scholen voor voortgezet onderwijs, waar leerlingen naar zijn uitgestroomd. De contacten zijn gericht op overdracht van leerlinggegevens en de aansluitingsproblematiek, op afstemming en op voorlichting. De school heeft de afspraken over de nazorg van uitstromende leerlingen vastgelegd. De school ontvangt rapportages over de vorderingen van oud-leerlingen.

De school onderhoudt functionele contacten met de onderwijsadviesdienst(en).

De school heeft afspraken over dienstverlening door de onderwijsadviesdienst vastgelegd. De school heeft daarin afspraken gemaakt over leerlingbegeleiding, systeembegeleiding. Vooraf worden duidelijke doelstellingen vastgelegd. De effecten van de begeleiding worden nagegaan en geëvalueerd.

De school neemt actief deel aan relevante netwerken.

De school is actief betrokken bij de activiteiten binnen het SWV. De school onderhoudt daar waar nodig contacten met instellingen voor jeugdhulpverlening, instellingen voor (geestelijke) gezondheidszorg enz., voor het op elkaar afstemmen van interventies.

schoolontwikkeling

Resultaatgericht

De schoolleiding stimuleert een resultaatgerichte cultuur en draagt dit uit.

In de schoolgids, het schoolplan en andere beleidsdocumenten wordt nadrukkelijk aangegeven dat de school streeft naar goede resultaten en hoge verwachtingen heeft van haar leerlingen en leerkrachten. De streefdoelen worden bekend gemaakt aan de verschillende belanghebbenden (schoolplan, schoolgids, schooldocumenten). De schoolleiding bewaakt de realisatie van de doelen (evaluatie en bijstelling). De schoolleiding controleert of afspraken nagekomen worden. De schoolleiding onderstreept steeds het belang van goede resultaten (ouderavonden, schoolkrant, personeelsvergaderingen, informele contacten enz.).

Het team werkt met school specifieke streefdoelen.

Voor de niet-methode gebonden toetsen heeft het team per toets (inclusief pedagogisch LVS) en per groep streefdoelen geformuleerd. Deze streefdoelen zijn afgestemd op onze schoolpopulatie. Het team stelt daarbij hoge doelen (hoge verwachtingen). De doelen zijn vastgesteld tijdens een overleg met het team.

Het team werkt planmatig aan goede resultaten.

De schoolleiding laat zich informeren (of gaat zelf na) hoe de resultaten voor de verschillende groepen zich verhouden tot de streefdoelen (en de scores van scholen met een vergelijkbare populatie). Welke trends er waarneembaar zijn enz. Op basis van deze analyse worden, indien nodig verbeteracties in gang gezet. De conclusies en de verbeteracties worden vastgelegd. Na een vooraf bepaalde periode wordt gemeten wat de effecten zijn van de in gang gezette verbetering en vindt evaluatie en bijstelling plaats.

Wanneer de resultaten daar aanleiding toegeven wordt het onderwijsleerproces door het team nader geanalyseerd.

Het personeel bepaalt gezamenlijk welke aspecten van het onderwijsleerproces het nader wil analyseren (b.v. leertijd, inhoud instructie, gebruikte methoden enz.). Welke gegevens ze daarbij willen verzamelen, op welke manier en door wie. De uitkomsten vergelijken ze met bevindingen uit de vakliteratuur en/of bespreken ze met een extern deskundige.

De conclusies naar aanleiding van analyses worden besproken binnen het team.

Trendanalyses en verdiepende analyses van het onderwijsleerproces (en de conclusies naar aanleiding daarvan), worden besproken tijdens een teamoverleg. De teamleden kijken daarbij naar oorzaken van opvallende trends. En ze spreken af wat ze doen om te borgen en te verbeteren.

Het team stelt gezamenlijk verbeteronderwerpen en succesmaten vast.

Gezamenlijk wordt vastgesteld wat de onderwerpen zijn waar aan gewerkt gaat worden. Daarbij wordt ook concreet en meetbaar vastgesteld wat leerlingen, leerkrachten, interne begeleiders en schoolleiding moeten kennen, kunnen en doen, om de gestelde verbeterdoelen te realiseren

De schoolleiding gaat met de leerkrachten in gesprek over de in hun groep behaalde resultaten en dat in relatie tot hun lesgeven.

De schoolleiding stelt zich op de hoogte van de didactische, pedagogische en organisatorische vaardigheden van de leerkrachten (o.a. klassenbezoeken). De schoolleiding stelt zich op de hoogte van de toetsresultaten die in de verschillende groepen behaald worden in relatie tot de streefdoelen en de historie van de groep. De schoolleiding bespreekt dit met de individuele leerkrachten en legt indien nodig de relatie met de kwaliteit van het lesgeven. Daar waar nodig wordt ondersteuning, begeleiding en/of coaching geadviseerd en geregeld.

Omschrijving preventieve en licht curatieve ondersteuning

In deze paragraaf beschrijven we hoe de school door middel van preventieve en licht curatieve ondersteuning tegemoetkomt aan onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen.

- A. Het zorgteam binnen onze school heeft voldoende expertise om op een adequate wijze handelingsgericht te (laten) handelen in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en gezinnen.

In het zorgteam van de school is onderwijs- en zorgexpertise van buiten het onderwijs beschikbaar. De onderwijsexpertise is onafhankelijk van de school. De zorgexpertise heeft verbinding met het gemeentelijke zorgsysteem (CJG). De afstemming met ketenpartners is gewaarborgd. De school maakt duidelijk hoe in- en externe expertise wordt ingezet.

- B. Onze school hanteert de principes van handelingsgericht werken als uitgangspunt voor het verlenen van ondersteuning op alle niveaus.

In de begeleiding van groepen en individuele leerlingen wordt in principe handelingsgericht gewerkt voor enkele vakken en vormingsgebieden. Dit onderdeel is nog verder in ontwikkeling. De ondersteuningsstructuur van de school is ingericht volgens de uitgangspunten van HGW. Dit geldt ook voor het LVS.

- C. Onze school is gericht op het behalen van optimale opbrengsten.

Het doelgericht realiseren van optimale opbrengsten, passend bij de leerling populatie en individuele kinderen is een integraal onderdeel van het beleid van de school. Dit uit zich in het formuleren van minimum- en streefdoelen per groep. De school rapporteert en evalueert opbrengsten op school-, groeps- en individueel niveau. Er worden opbrengstgerichte gesprekken gevoerd. Het bestuur wordt jaarlijks geïnformeerd over de behaalde opbrengsten.

- D. Onze school hanteert een ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyslexie.

Het (lees)onderwijs van de school (groep 1 t/m 8) is erop gericht om signalen van mogelijk dyslexie in een vroeg stadium op te merken. In het dyslexieprotocol van de school is dit geformuleerd. Bij signalen van mogelijke dyslexie handelt de school preventief en aanvullend op het (lees)onderwijs binnen de school. In het dyslexieprotocol is geformuleerd op welke wijze deskundigen worden ingezet. Het dyslexieprotocol wordt structureel gehanteerd bij het signaleren en begeleiden van leerlingen die (mogelijk) dyslexie hebben.

- E. Onze school is fysiek toegankelijk en heeft de beschikking over hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke beperking.

Onze school is fysiek niet toegankelijk voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke beperking. Smalle gangen, betonnen trap. Niet alles is gelijkvloers. Er is geen lift.

- F. Onze school hanteert een (preventieve en licht-curatieve) aanpak op sociale veiligheid en gedragsproblemen.

Het organisatie- en ondersteuningsbeleid van de school is erop gericht de sociale veiligheid van leerlingen en medewerkers te bevorderen en gedragsproblemen te voorkomen. Ondersteuningsbehoeften op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling worden door de school op een eenduidige wijze in een vroeg stadium gesignaleerd. Wij maken na de zomervakanties gebruik van het programma Grip op de groep. Voor iedere medewerker is duidelijk op welke wijze gehandeld moet worden in geval van escalaties. De school heeft een pestprotocol gericht op dader, slachtoffer en ouders en handelt daar consequent naar.

- G. Onze school heeft een voor alle medewerkers bekend en toegankelijk protocol voor medische handelingen.

Voor elke medewerker is duidelijk welke medische handelingen wel of niet gedaan mogen worden. In het dossier van de leerling is vastgelegd welke medische ondersteuning een leerling in voorkomende gevallen nodig heeft, hoe dit georganiseerd is, wie in noodsituatie handelend mag optreden en wie in alle gevallen verantwoordelijk is.

- H. Onze school is in staat vroegtijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen te signaleren

Het ondersteuningsbeleid van de school is erop gericht dat niet alleen belemmeringen in de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling binnen de school in een vroeg stadium worden onderkend, maar dat dit ook geldt bij belemmeringen in de sociale context van leerlingen buiten de school.

Zelfevaluatie januari 2013 (Ingevuld door directie en bouwcoördinatoren)

			Gemiddelde
Duidelijk			3
	De leerkrachten leggen de leerstof op een duidelijke manier uit aan de leerlingen.		3,0
	De leerkrachten gaan steeds na of de leerlingen de uitleg en de opdrachten begrijpen.		3,0

			Gemiddelde
Taakgericht			2,67
	De leerkrachten zorgen voor een duidelijke structuur in de onderwijsactiviteiten.		3,0
	Het onderwijsleerproces wordt gekenmerkt door orde en rust.		2,0
	De leerkrachten geven de leerlingen feedback op hun werkhouding en taakaanpak.		3,0

			Gemiddelde
Activerend			3
	De leerkrachten stimuleren de leerlingen om steeds actief mee te doen en mee te denken.		3,0
	De leerkrachten laten de leerlingen regelmatig en op een doelmatige wijze samenwerken.		3,0

			Gemiddelde
Resultaatgericht			2,5
	De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen.		2,0
	In de groepen wordt gewerkt met streefdoelen voor de basisvaardigheden.		3,0
	De leerkrachten evalueren nauwgezet de resultaten die de leerlingen halen.		3,0
	De leerkrachten gaan met de leerlingen in gesprek over de door hen behaalde resultaten.		2,0

		Gemiddelde
Afgestemd		2,75
	De leerkrachten stemmen de leerstof af op de verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.	3,0
	De leerkrachten stemmen de instructie af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.	3,0
	De leerkrachten stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.	3,0
	De leerkrachten stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	2,0

--	--	--

		Gemiddelde
Betrokkenheid		3
	De leerkrachten geven de leerlingen positieve persoonlijke aandacht.	3,0
	De leerkrachten bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.	3,0

		Gemiddelde
Sfeer		3
	De leerkrachten stimuleren leerlingen op een respectvolle manier met elkaar om te gaan	3,0
	De leerkrachten begeleiden de leerlingen bij het respectvol omgaan met elkaar.	3,0

		Gemiddelde
Veiligheid		3
	Naar aanleiding van onderzoek naar de veiligheidsbeleving en analyse van de incidentenregistratie onderneemt de school gerichte acties.	3,0
	De personeelsleden weten hoe ze moeten handelen bij incidenten.	3,0

--	--	--

		Gemiddelde
Volledig aanbod		3

	Bij de aangeboden leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' betrekken de leerkrachten alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.	3,0

Gemiddelde

Gelegenheid tot leren		2,75
	De school biedt de leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' aan zoveel mogelijk leerlingen aan tot en met het niveau van leerjaar 8.	3,0
	De gebruikte methoden kennen een goede doorgaande leerstoflijn.	2,0
	De leerinhouden bij Nederlandse taal passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen.	3,0
	Het leerstofaanbod in groep 1 sluit goed aan op de ontwikkeling van de instromende leerlingen.	3,0

Gemiddelde

Toerusten en vormen		2,5
	De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen.	3,0
	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie.	2,0

--	--	--

Gemiddelde

Leerlingenbegeleiding		3
	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.	3,0
	De leerkrachten volgen systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.	3,0
	Analyse van opbrengsten leidt daar waar nodig voor groepjes leerlingen of voor individuele leerlingen tot aanpassing van het onderwijs.	3,0
	De school stelt, indien nodig, voor leerlingen een ontwikkelingsperspectief vast.	3,0
	De school volgt en evalueert het ontwikkelingsperspectief en stellen het indien nodig bij.	3,0

Gemiddelde

Leerlingenzorg		2,8
	De leerkrachten signaleren vroegtijdig welke leerlingen bijzondere zorg nodig hebben.	3,0

	Op basis van de analyse van de verzamelde gegevens bepalen de leerkrachten de aard van de zorg voor de leerlingen.	3,0
	De leerkrachten hebben inzicht in de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen.	3,0
	De leerkrachten voeren de zorg planmatig uit.	2,0
	De leerkrachten evalueren regelmatig de effecten van de zorg.	3,0

Gemiddelde

Doorstroom van leerlingen		3,0
	De leerkrachten gebruiken de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.	3,0
	De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school.	3,0
	De school zorgt voor een 'warme overdracht' tijdens de schoolloopbaan van de leerlingen.	3,0

Gemiddelde

Zorgstructuur		2,6
	Er is structureel overleg tussen de leerkracht en de interne begeleider.	3,0
	De school werkt daar waar nodig samen met externe organisaties en deskundigen.	3,0
	Er is regelmatig overleg tussen de interne begeleider en de schoolleiding over het functioneren van de leerlingenzorg.	3,0
	De verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de zorg is voor ieder duidelijk.	2,0
	De leerkrachten zien zichzelf als de eerstverantwoordelijke voor wat betreft de zorg aan de leerlingen.	2,0

--	--	--

Gemiddelde

Voorwaarden voor kwaliteit		3
	De school gaat actief na wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerlingenpopulatie.	3,0
	De school stemt het onderwijsleerproces af op de onderwijsbehoeften van onze leerling populatie.	3,0
	De school gaat na hoe leerlingen zich handhaven in het onderwijs.	3,0

Gemiddelde

--	--	--

Systeem van zelfevaluatie		3
	De school plant elk jaar activiteiten in om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken, te borgen, te verbeteren en openbaar te maken.	3,0
	De school heeft de doelen en activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg vastgelegd in een kwaliteitsbeleidsplan.	3,0
	De schoolleiding zorgt voor systematische analyse van het onderwijsleerproces en de leeropbrengsten met als doel om tijdig zwakke plekken te signaleren.	3,0
	De school verzamelt systematisch feedback van personen van buiten de school over die aspecten die zij zelf ook evalueert.	3,0

--	--	--

		Gemiddelde
Meedenken		3,0
	De personeelsleden laten zich waar nodig informeren over de opvattingen en bevindingen van ouders over de ontwikkeling van hun kind op school en thuis.	3,0
	De ouders/verzorgers van leerlingen worden betrokken bij de zorg aan hun kind.	3,0
	De school ondersteunt de ouders bij de aanpak van hun kind thuis.	3,0

--	--	--

		Gemiddelde
Functioneel		3,0
	De school onderhoudt functionele contacten met voor- en naschoolse voorzieningen.	3,0
	De school onderhoudt functionele contacten met scholen voor voortgezet onderwijs.	3,0
	De school onderhoudt functionele contacten met de onderwijsadviesdienst(en).	3,0
	De school neemt actief deel aan relevante netwerken.	3,0

--	--	--

		Gemiddelde
Resultaatgericht		2,57
	De schoolleiding stimuleert een resultaatgerichte cultuur en draagt dit uit.	3,0
	Het team werkt met schoolspecifieke streefdoelen.	3,0
	Het team werkt planmatig aan goede resultaten.	3,0
	Wanneer de resultaten daar aanleiding toegeven wordt het onderwijsleerproces door het team nader geanalyseerd.	2,0

	De conclusies naar aanleiding van analyses worden besproken binnen het team.	2,0
	Het team stelt gezamenlijk verbeteronderwerpen en succesmaten vast.	2,0
	De schoolleiding gaat met de leerkrachten in gesprek over de in hun groep behaalde resultaten en dat in relatie tot hun lesgeven.	3,0

		Gemiddelde
Preventieve- en licht curatieve ondersteuning		2,36
	Het zorgteam binnen onze school heeft voldoende expertise om op een adequate wijze handelingsgericht te (laten) handelen in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en gezinnen.	3,0
	Onze school hanteert de principes van handelingsgericht werken als uitgangspunt voor het verlenen van ondersteuning op alle niveaus.	3,0
	Onze school is gericht op het behalen van optimale opbrengsten.	2,0
	Onze school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyslexie.	3,0
	Onze school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyscalculie.	2,0
	Onze school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een minder dan gemiddelde intelligentie.	2,0
	Onze school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer dan gemiddelde intelligentie.	2,0
	Onze school is fysiek toegankelijk en heeft de beschikking over hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke beperking.	2,0
	Onze school hanteert een aanpak op sociale veiligheid en gedragsproblemen.	3,0
	Onze school heeft een voor alle medewerkers bekend en toegankelijk protocol voor medische handelingen.	2,0
	Onze school is in staat vroegtijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen te signaleren	2,0

Ontwikkelpunten naar aanleiding van de zelfevaluatie

1. Meer orde, rust en netheid in de groepen, in de school.
2. Verbeteren van resultaatgerichte houding en hoge verwachtingen en resultaatgericht werken bij teamleden.
3. Het opstellen van het groepsplan verder ontwikkelen.
4. Doorgaande leerlijnen taalonderwijs (invoering taalmethode vanaf groep 3).
5. Planmatig uitvoeren van de zorg, verhogen van eerste zorgverantwoordelijkheid bij teamleden.

Communicatie

Wij vinden goede communicatie met alle betrokkenen erg belangrijk. Communicatie is het sleutelwoord voor het goed functioneren van iedere betrokkene in de uitvoering van zijn werkzaamheden. Het is de smeerolie van de organisatie. Openheid, eerlijkheid, duidelijkheid en respect voor de ander en voor jezelf zijn de uitgangspunten in de communicatie.

Interne communicatie:

- Er vindt regelmatig gestructureerd overleg plaats tussen de leerkrachten. De inbreng van de personeelsleden is daarin groot. Hiervoor wordt tijd gereserveerd.

- Elke morgen is er een moment waarop informatie door wordt gegeven tijdens het koffiedrinken. Daarnaast maakt iedereen gebruik van postvakken en e-mail. Elke week verschijnt er digitaal een interne nieuwsbrief (Het Zwijgertje). Deze nieuwsbrief is in eerste instantie bedoeld voor de collega's van de Willem de Zwijgerschool. Een kopie van deze brief gaat naar het bestuur en de directie van de schoolvereniging.
- De groepsmappen (ParnasSys), functioneren (ook) als effectief communicatiemiddel.
- Er is een open sfeer waarbij iedereen zichzelf mag zijn. We waarderen elkaar in positieve bewoording of op andere manieren. We spreken elkaar aan op ons handelen als dat nodig is.
- Besluiten die het (deel)team aangaan worden op (deel)teamvergadering besproken en vastgesteld.
- We houden ons aan afspraken.
- Meningsverschillen worden onderling via een gesprek behandeld, dit vindt niet via e-mail plaats.

Communicatie met ouders:

- Een goede communicatie met de ouders is een van de uitgangspunten van HGW. Er wordt één keer per twee jaar een ouder tevredenheid enquête afgenomen. De ouders van de kinderen die extra zorg ontvangen, krijgen jaarlijks een enquête om vast te stellen hoe tevreden ze zijn met de zorg.
- De ouders zijn (op vaste tijden) welkom in de school.
- Er zullen twee geplande momenten in het jaar zijn waarop de ouders informatie kunnen krijgen over de schoolprestaties van hun kind. Daarnaast kunnen de ouders ten alle tijde een gesprek aanvragen met een leerkracht over de vorderingen van hun kind.
- Ouderbezoeken vinden plaats volgens de afspraken.
- De ouders worden geïnformeerd over het reilen en zeilen van de school via de website en een regelmatige verschijnende nieuwsbrief die met de jongste kinderen meegegeven wordt. De ouders die dit aangegeven hebben krijgen de nieuwsbrief ook digitaal. De meeste recente nieuwsbrief en reeds eerder verschenen nieuwsbrieven zijn te lezen op de website.
- Ouders krijgen regelmatig een uitnodiging om samen met de kinderen iets mee te beleven.
- Er is een oudercommissie. Deze vormt een klankbord voor de schoolleider en coördineert veel organisatorische zaken.
- Er is een MR waarmee regelmatig overleg plaatsvindt. De MR wordt gevormd door drie leerkrachten en drie ouders. (zie schoolgids)

Overige externe communicatie:

We onderhouden contacten met externe organisaties. Dit altijd in het belang van het kind.

- Om een goede beginsituatie te weten is het belangrijk dat er gegevens van het kind bekend zijn over de periode voor de basisschool.
- Om een goed advies te kunnen geven over een geschikte vorm van voortgezet onderwijs voor het kind, hebben we regelmatig overleg met vertegenwoordigers van het voortgezet onderwijs.
- We onderhouden functionele contacten met de instanties voor onderwijs, opleiding en begeleiding.
- Samenwerking op plaatselijk niveau en in regionaal verband dragen bij aan de ontwikkeling van onze organisatie.

Hoofdstuk 6 conclusie en ambities

Naar aanleiding van de evaluatie in het managementteam hebben wij de volgende conclusies getrokken:

1. Onze school is te kwalificeren als een school waar basisondersteuning wordt verleend. Onze school heeft slechts in beperkte mate mogelijkheden voor extra ondersteuning. De ondersteuningsbehoefte van het kind bepaalt in sterke mate de kans van slagen.
2. We willen de kwaliteit van de basisondersteuning verder ontwikkelen. De nieuwbouw van de Willem de Zwijgerschool die binnen enkele jaren gerealiseerd gaat worden, biedt goede mogelijkheden het gebouw zo in te richten dat de zorg en begeleiding beter gefaciliteerd kan worden.

Ambities

We hebben de ambitie om in de toekomst extra ondersteuning te gaan bieden. Wij willen dit doen in nauwe samenwerking met de scholen van onze eigen schoolvereniging (VVOGG) en de ds. A. Hellenbroekschool te Zwijndrecht. Dat kan niet anders dan pas op langere termijn. Het managementteam acht het noodzakelijk dat de mogelijkheid om meer kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte onderwijs te kunnen bieden, gepaard zal moeten gaan met meer faciliteiten (zoals meer handen in de klas) en meer specialistische kennis. Deze facilitering en deze kennis willen we organiseren als gezamenlijke opdracht voor genoemde scholen, waarbij onderlinge specialisatie tot de uitdagingen behoort. Verwijzing naar een school voor speciaal basisonderwijs willen we beperken door meer gebruik te maken van plaatsing op een andere basisschool. Binnen de komende 5 jaar staat nieuwbouw gepland van de Willem de Zwijgerschool. Bij de inrichting en het programma van eisen willen wij nadrukkelijk de vraag beantwoorden: welke eisen stellen wij aan het nieuwe schoolgebouw om ons zorgbeleid optimaal vorm te geven.